TRENDY // TESTY // TECHNIKA ÚSPORNÉ REŽIMY

ACPI Function ACPI Standby State Suspend Time Out(Minute) Power Button Function Restore on AC Power Loss Nake Up Event Setup

Power Management Setup

Enabled [S1] [Disabled] [Power Off] [Off] [Press Enter]

Help Item

Enable / Disable ACPI support for Operating System

ENABLE: If US supports ACPL

DISABLE: 11 OS does not support ACPL

RYCHLEJŠÍ STARI Windows

Windows 8 nastartují z režimu spánku během několika milisekund. Snadno však můžete zrychlit i spouštění počítačů se systémy Windows XP, Vista či 7.

RADEK KUBEŠ

Asi jako každý jiný uživatel je i redaktor Chipu rád, když může se svým počítačem začít pracovat co možná nejrychleji po jeho zapnutí.

nad už od příchodu prvních Windows se uživatelé modlili za co nejrychlejší nastartování svého počítače. Na bleskurychlé oživení z režimu spánku jsou dnes navíc zvyklí ze smartphonů a tabletů. Až s příchodem Windows 8 se však Microsoftu podařilo čas nutný k probuzení počítače výrazněji zkrátit, a to i díky technologii Fast Startup. Bavit se o optimalizaci spouštění počítače s Windows 8 ale není technicky zcela správné – je to totiž naopak proces vypínání počítače, kde došlo k výrazně změně ve prospěch rychlosti jeho opětovného spuštění. Windows 8 totiž nevypínají počítač běžným způsobem, ale přepnou jej do speciálního klidového režimu. Ukončena je pouze relace aktuálního uživatele a operační systém uloží všechna data o stavu počítače do souboru »hiberfil.sys«. Odtud je pak Windows 8 načtou při dalším startu a k tomu jen zahájí novou relaci uživatele. Kouzlo rychlého startu počítače je právě v načtení obrazu systému, což zabere podstatně kratší dobu než kompletní restart. Při použití moderního disku typu SSD se pak doba načítání dat krátí na zlomky sekundy.

Raději uspat, než vypnout

Start počítače lze urychlit i ve starších operačních systémech Windows XP, Vista a 7, jelikož jsou i tyto verze vybaveny různými úspornými režimy, včetně hibernace. Nezbytným předpokladem k jejich využití je však podpora na straně BIOS a kompatibilita ovladačů hardwaru. Ani když nebudete svůj počítač úplně vypínat, nemusíte se bát zvýšení účtů za elektřinu. V naší testovací laboratoři jsme u vypnutého počítače s Windows 7, který byl však stále zapojený do zásuvky, naměřili spotřebu kolem 0,5 wattu. Oproti tomu počítač v úsporném režimu, ze kterého se nejrychleji nastartuje, spotřebuje kolem 3 wattů.

NASTAVENÍ režimu spánku

Pro zrychlení startu Windows XP, Vista nebo 7 nepotřebujete žádné speciální nástroje. Všechny potřebné funkce najdete přímo v operačním systému.

WINDOWS XP Trik s rychlým spouštěním počítače spočívá v tom, že počítač úplně nevypnete, ale jen přepnete do některého z úsporných režimů. Ve Windows XP si přitom můžete vybrat mezi úsporným režimem (S3) a režimem spánku (S4). V úsporném režimu uloží Windows kompletní stav systému do operační paměti a počítač si pak vystačí pouze s 5V napájením. V režimu spánku se data uloží na pevný disk, což umožňuje kompletní vypnutí počítače. Pro rychlý start je tedy nejvhodnější režim S3. Režim S4 sice nevyžaduje žádné napájení, ale spuštění počítače pak trvá déle, jelikož načítání dat z HDD je samozřejmě pomalejší než čtení z RAM. Pokud klepnete na tlačítko »Start« a poté na »Vypnout«, ukážou Windows XP rovněž volbu »Úsporný režim«, kterou počítač rychle vypnete. K jeho spuštění pak stačí klepnout na libovolnou klávesu nebo použít tlačítko vypínače. Pokud však chcete používat režim spánku, bude možná nutné jej nejprve aktivovat. Otevřete si »Ovládací panely | Možnosti napájení« a v otevřeném okně pak na kartě »Režim spánku« označte volbu »Zapnout podporu režimu spánku«. Počítejte s tím, že tato funkce potřebuje na disku vašeho počítače prostor o velikosti kapacity operační paměti.

WINDOWS VISTA Ve Windows Vista najdete vedle úsporného L režimu (S3) a režimu spánku (S4) také nový pojem »Hibernace«. Jde o způsob vypnutí počítače, při kterém jsou data uložena nejen v operační paměti, ale současně také na pevném disku. Díky tomu můžete počítač klidně odpojit od zásuvky a nepřijdete přitom o rozdělanou práci, pouze tím prodloužíte příští start. Kliknutí na tlačítko se šipkou v menu Start, vedle tlačítka pro uzamčení počítače, vyvolá nabídku způsobů vypnutí. K dispozici je »Režim spánku« a »Hibernovat«. Standardně je při vypnutí počítače tlačítkem vypínače používán právě režim »Hibernovat«. Podrobnější informace a nastavení najdete opět v ovládacím panelu »Možnosti napájení«, kde je k dispozici rovněž volba »Nastavení režimu spánku«. Po kliknutí na nabídku »Změnit pokročilé nastavení napájení« vyhledejte v nově otevřeném okně položku »Režim spánku | Umožnit hybridní režim spánku«. Pokud chcete používat pouze klasický úsporný režim, tuto předvolbu vypněte.

3 WINDOWS 7 Ani ve Windows 7 nechybí režimy S3, S4 a hibernace. Dostupné režimy vypnutí počítače zobrazíte kliknutím na šipku vedle tlačítka vypínače v nabídce Start. Pokud chcete režim hibernace nahradit úsporným režimem, postupujte stejně jako v případě Windows Vista. Hibernaci lze nahradit i klasickým režimem spánku, pomocí speciálního příkazu v příkazovém řádku. Do vyhledávače v nabídce Start proto napište »cmd«, na jediný nalezený program klepněte pravým tlačítkem myši a zvolte »Spustit jako správce«. Do příkazové řádky pak napište »powercfg -H on« a klepněte na [Enter].

TRENDY // TESTY // TECHNIKA ÚSPORNÉ REŽIMY

PROBLÉMY se spánkem

Správně nastavený počítač by měl podporovat různé režimy úspory energie. Pokud tomu tak není, pomohou vám naše tipy.

1 NASTAVENÍ ÚSPORNÝCH REŽIMŮ Opravit problémy s podporou úsporných režimů ve Windows není úplně snadné a ne vždy se vám to podaří. Pokud jsou například ve vypínacím okně volby úsporného režimu a režimu spánku zašedlé, nemusí je váš počítač vůbec podporovat. Avšak ani pokud jsou tyto režimy zobrazeny jako aktivní, nemusí to nutně znamenat vítězství. Od dob Visty navíc není úplně jasné, který z úsporných režimů je právě aktivní, resp. bude použit při vypnutí počítače. Abyste zjistili, jaké režimy můžete používat, spusíte opět příkazový řádek s oprávněním správce (viz bod 3 na předchozí stránce) a použijte příkaz »powercfg/a«.

2 **TEST ÚSPORNÝCH REŽIMŮ** Poté byste měli vyzkoušet, zda různé režimy napájení opravdu fungují tak, jak mají. Na probuzení z úsporného režimu i z režimu spánku by mělo stačit klepnutí na libovolnou klávesu. Ani pokud tento postup funguje, stále nemáte stoprocentně vyhráno. Zkuste proto v režimu spánku příslušným tlačítkem vysunout DVD mechaniku svého počítače. Jestliže se vám to nepodaří, můžete si být jisti, že váš počítač v tento okamžik skutečně běží pouze na 5V napájení, a je tedy správně uspán.

3 KONTROLA OVLADAČŮ Úsporné režimy musí podporovat i všechny ovladače použitého hardwaru. V opačném případě se vám nepodaří Windows uspat – a pokud ano, počítač se nemusí probudit (a bude třeba jej restartovat). Ve Správci zařízení byste proto neměli vidět žádná varovná hlášení o problémech s hardwarem. Problémy často způsobují především grafické karty a ovladače USB zařízení. Může se také stát, že zařízení sice bude pracovat korektně, bez chybových hlášení, přesto bude blokovat přechod počítače do úsporného režimu. Jediným řešením je používání aktuálních verzí ovladačů, stejně jako instalace všech aktualizací operačního systému.

4 PROVĚRKA BIOS U novějších počítačů by neměl BIOS ani UEFI firmware způsobovat žádné problémy. BIOS starších strojů však občas šikovně skrývá nastavení funkcí pro úsporu energie, které samozřejmě souvisejí i s úspornými režimy Windows. Důležité je především nastavení funkce ACPI, které nesmí být v BIOS deaktivováno.

5 PŘEDVOLBY PROBOUZENÍ Pokud se vám z neznámého důvodu neustále spouští počítač z režimu spánku, bude za tím pravděpodobně klávesnice nebo myš, které občas vyšlou impuls, aniž byste se jich dotkli. Ve správci zařízení proto klikněte postupně na klávesnici a myš pravým tlačítkem myši, v obou případech zvolte »Vlastnosti« a přejděte na kartu »Řízení spotřeby«. Zde zrušte označení předvolby »Povolit zařízení probouzet počítač«. Podobné nastavení se vyplatí provést také u síťové karty, pokud však nepoužíváte některý ze způsobů ovládání počítače na dálku po síti. Po změně těchto nastavení probudíte počítač pouze hlavním vypínačem.

